

Міністерство освіти і науки України
Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

Кафедра української мови та літератури

«ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (2-й курс)»

(назва дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Освітньої програми:

Середня освіта (Українська
мова і література)

**Рівня вищої освіти:
на здобуття освітнього
ступеню:**

першого (бакалаврського)
бакалавра

за спеціальністю:

014 Середня освіта (українська
мова і література)

галузі знань:

01 Освіта / Педагогіка

Рівне – 2019

Робоча програма: Історія зарубіжної літератури (2 курс)
галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література).

3 вересня 2019 р. ____ с.

Розробник: д.філол.н., проф. Назарець В.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови та літератури

Протокол № 1 від 4 вересня 2019 року.

Завідувач кафедри _____ проф. Назарець В.М.
(підпис)

4 вересня 2019 року

Гарант освітньої програми _____ доц. Груба Т.Л.
(підпис)

4 вересня 2019 року

Схвалено навчально-методичною комісією історико-філологічного факультету

Протокол № 1 від 5 вересня 2019 року

5 вересня 2019 року Голова _____ проф. Назарець В. М.
(підпис)

1. Вступ

Вид дисципліни	Базова
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська
Викладач	Назарець В.М., доктор філологічних наук, професор кафедри
Контактна інформація (телефон, електронна адреса)	azarets1@rambler.ru
Місце та час проведення консультацій	Середа, 13.00, аудиторія 2102
Курс	2
Семестр	3-4
Кількість кредитів ECTS	7
Загальна кількість годин	210
Форма підсумкового контролю	Залік

Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжної літератури» вивчається студентами спеціальності 014 Середня освіта (українська мова і література) упродовж першого-восьмого семестру.

Курс історії зарубіжної літератури передбачає вивчення основних етапів і художніх явищ відповідної літературно-історичної епохи. Аналіз художніх текстів, мистецьких пошуків авторів зазначеного періоду на основі сучасних інтерпретаційних моделей враховує культурно-історичний контекст, динаміку літературного процесу, взаємодію літературних напрямків. Розкриваються особливості вияву літературних тенденцій і течій на різних національних ґрунтах, стильове і жанрове розмаїття тенденцій художнього розвитку літературно-історичної епохи.

Мета навчальної дисципліни – забезпечити фахову підготовку студентів з дисципліни «Історія зарубіжної літератури», допомогти практично оволодіти літературознавчою теоретико-методологічною базою, термінологією; здатністю системно аналізувати головні тенденції розвитку літератури, сформувані навички сприйняття літературного фактажу через призму національних цінностей, в сув'язі з сучасними обставинами, подіями, в контексті критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості.

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною

Навчальні компетентності

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні вчителі української мови та літератури,

набувають таких програмних компетентностей :

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ПК-1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури, іноземної мови, історії в практиці навчання української мови і літератури, іноземної мови, історії у закладах середньої освіти (рівень базової середньої освіти).

ПК-4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

Програмні результати навчання

Опанувавши дисципліну «Історія зарубіжної літератури», студенти повинні досягти таких **програмних результатів навчання:**

РН-1. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови та літератури, іноземної мови, історії мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні.

РН-2. Пояснює особливості розвитку української мови та літератури, історичного розвитку України, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; порівнює мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

РН-4. Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

РН-9. Використовує гуманістичний потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Література ХУІІ – початку ХІХ століття

Тема 1. Основні тенденції розвитку європейської літератури ХУІІ ст.

1.1. ХУІІІ століття як літературна доба. Історичні передумови. Періодизація. Феномен та ідеологія Просвітництва.

1.2. Розвиток просвітницького класицизму та просвітницького реалізму.

1.3. Розвиток літератури сентименталізму та рококо.

[1, 17, 19, 22, 24]

Тема 2. Творчість Кальдерона.

2.1. Життєвий шлях Кальдерона.

2.2. Драматургія Кальдерона.

2.3. Драма Кальдерона «Життя – це сон».

[1, 17, 19, 22, 24]

Тема 3. Творчість Мольєра.

3.1. Життєвий шлях Мольєра.

3.2. Комедійний театр Мольєра.

3.3. Комедія Мольєра «Міщанин – шляхтич».

[1, 17, 19, 22, 24]

Тема 4. Основні тенденції розвитку європейської літератури ХУІІІ ст.

- 4.1. ХУІІІ століття як літературна доба. Історичні передумови. Періодизація. Феномен та ідеологія Просвітництва.
- 4.2. Розвиток просвітницького класицизму та просвітницького реалізму.
- 4.3. Розвиток літератури сентименталізму та рококо.
[1, 17, 19, 22, 24]

Тема 5. Творчість Бомарше.

- 5.1. Біографічний шлях Бомарше.
- 5.2. Драматургія Бомарше.
[1, 17, 19, 22, 24]

Тема 6. Творчість Вольтера.

- 6.1. Життєвий шлях Вольтера.
- 6.2. Творчий спадок Вольтера.
- 6.3. Філософська повість Вольтера «Простак».
[1, 17, 19, 22, 24]

Тема 7. Творчість Гете.

- 7.1. Життєвий шлях Гете.
- 7.2. Літературна творчість Гете.
- 7.3. Трагедія Гете «Фуст».
[1, 17, 19, 22, 24]

Тема 8. Творчість Шіллера.

- 8.1. Життєвий шлях Шіллера.
- 8.2. Літературна творчість Шіллера.
- 8.3. Драма Шіллера «Вільгельм Телль».
[1, 17, 19, 22, 24]

Тема 9. Творчість Свіфта.

- 9.1. Біографічний шлях Дж. Свіфта.
- 9.2. Літературна творчість Дж. Свіфта.
- 9.3. Роман Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера».
[1, 17, 19, 22, 24]

Тема 10. Література західноєвропейського романтизму.

- 10.1. Західноєвропейський преромантизм.
- 10.2. Художні принципи романтизму.
- 10.3. Західноєвропейський романтизм.
[27-33]

Тема 11. Література слов'янського романтизму.

- 11.1. Етапи розвитку російського романтизму.
- 11.2. Література польського романтизму.
[27-33]

Тема 12. Творчість Байрона.

- 12.1. Життєвий шлях Байрона.
- 12.2. Англійський період творчості Байрона (1806-1816)
- 12.3. Швейцарський та італійський періоди творчості Байрона (1816-1823).
[27-33]

Тема 13. Творчість В.Скотта.

- 13.1. Біографічний шлях В.Скотта.
- 13.2. Історична проза В.Скотта.
- 13.3. Поетична творчість В.Скотта.
[27-33]

Тема 14. Творчість Пушкіна.

- 14.1. Біографічний шлях О.Пушкіна.
- 14.2. Художня творчість О.Пушкіна.

14.3. Роман у віршах О.Пушкіна «Євгеній Онегін».
[27-33]

Тема 15. Творчість Лермонтова.

- 15.1. Життєвий шлях М.Лермонтова
 - 15.2. Творчість М.Лермонтова
 - 15.3. Роман Лермонтова «Герой нашого часу»
- [27-33]

Змістовий модуль 2. Західноєвропейська література XIX століття

Тема 16. Творчість Гофмана.

- 16.1. Життєвий шлях Гофмана.
 - 16.2. Творчий спадок Гофмана.
 - 16.3. Повість-казка Гофман «Малюк Цахес на прізвисько Цинобер».
- [27-33]

Тема 17. Творчість Гейне.

- 17.1. Життєва доля Г.Гейне.
 - 17.2. Поетична творчість Г.Гейне.
 - 17.3. Поетична збірка Г.Гейне «Книга пісень».
- [27-33]

Тема 18. Творчість Гюго.

- 18.1. Життєвий шлях В.Гюго.
 - 18.2. Літературний спадок В.Гюго.
 - 18.3. Роман В.Гюго «Собор Паризької Богоматері».
- [27-33]

Тема 19. Реалізм як загальноєвропейський літературний напрям.

- 19.1. Естетичні принципи реалізму.
 - 19.2. Головні представники європейської реалістичної літератури.
- [27-33]

Тема 20. Творчість Ф.Стендаля.

- 20.1. Життєвий і творчий шлях Стендаля. Світогляд та художні принципи Стендаля. Твори Стендаля 20-х років.
 - 20.2. Романи Стендаля 30-х років XIX ст.
- [27-33]

Тема 21. Творчість П.Меріме.

- 21.1. Життєвий шлях П.Меріме
 - 21.2. Драматургічний і прозовий спадок П.Меріме
 - 21.3. Новелістика П.Меріме.
- [27-33]

Тема 22. Творчість О. де Бальзака.

- 22.1. Життєвий і творчий шлях Бальзака.
 - 22.2 Творчий спадок Бальзака.
- [27-33]

Тема 23. Творчість Г.Флобера.

- 23.1. Життєвий шлях Флобера.
 - 23.2. Суспільно-політичні погляди Флобера.
 - 23.3. Творчий спадок Флобера.
- [27-33]

Тема 24. Творчість Ч.Діккенса.

- 24.1. Життя і творчість Ч.Діккенса 30-х років XIX ст.
- 24.2. Творчість Ч.Діккенса 1838-1845 років.
- 24.3. Творчість Ч.Діккенса 1845-1859 років.

24.4. Творчість Діккенса 60-х і 70-х років XIX ст.
[27-33]

Тема 25. Творчість В.М.Теккеря.

25.1. Життєвий шлях.

25.2. Творчий шлях В.Теккеря.

[27-33]

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, лабораторні, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Відповідно до Положення «Про порядок оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах ECTS», контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит / залік – 35 балів);

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену/заліку, відповідно до графіку навчального процесу (максимальна сума – 40 балів).

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подачі матеріалу;

використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;

оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання **позааудиторної самостійної роботи** студентів, є:

глибина і міцність знань, рівень мислення;

вміння систематизувати знання за окремими темами;

вміння робити обґрунтовані висновки;

володіння категорійним апаратом;

навички і прийоми виконання практичних завдань;

вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку;

самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання есе є:

здатність проводити критичне та незалежне оцінювання певних проблемних

питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подачі матеріалу;

використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Критеріями оцінювання індивідуального завдання є:

відповідність технічним вимогам до індивідуального завдання;

оригінальність концепції проекту;

нові креативні вирішення сформульованої проблеми;

вміння впевнено довести результати, що були отримані в результаті виконання індивідуального завдання;

наявність якісної презентації без помилок;

оцінка, яку надала навчальна група під час захисту роботи.

«Студенту на замітку»

Завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Література ХVII – початку ХIХ століття				
Тема 1. Основні тенденції розвитку європейської літератури ХVII ст	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[1, 17, 19, 22, 24]	2
Тема 2. Творчість Кальдерона.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[1, 17, 19, 22, 24]	2
Тема 3. Творчість Мольєра.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[1, 17, 19, 22, 24]	2
Тема 4. Основні тенденції розвитку європейської літератури ХVIII ст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, Підготовка доповіді, реферат	[1, 17, 19, 22, 24]	2

Тема 5. Творчість Бомарше.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[1, 17, 19, 22, 24]	3
Тема 6. Творчість Вольтера.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[1, 17, 19, 22, 24]	3
Тема 7. Творчість Гете.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[1, 17, 19, 22, 24]	3
Тема 8. Творчість Шіллера.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[1, 17, 19, 22, 24]	3
Тема 9. Творчість Свіфта.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[1, 17, 19, 22, 24]	2
Тема 10. Література західноєвропейського романтизму.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	2
Тема 11. Література слов'янського романтизму.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	2
Тема 12. Творчість Байрона.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе,	[27-33]	2

	матеріалу	підготовка доповіді, реферат		
Тема 13. Творчість В.Скотта.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	3
Тема 14. Творчість Пушкіна.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	2
Тема 15. Творчість Лермонтова.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	2
Змістовий модуль 2. Західноєвропейська література XIX століття				
Тема 16. Творчість Гофмана.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	3
Тема 17. Творчість Гейне.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	2
Тема 18. Творчість Гюго.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	3
Тема 19. Реалізм як загальноєвропейський літературний напрям.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, 5підготовка доповіді, реферат	[27-33]	2
Тема 20. Творчість	Вивчення лекційного	Експрес	[27-33]	3

Ф.Стендаля.	матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат		
Тема 21. Творчість П.Меріме.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	2
Тема 22. Творчість О. де Бальзака.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	3
Тема 23. Творчість Г.Флобера.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	2
Тема 24. Творчість Ч.Діккенса.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	3
Тема 25. Творчість В.М.Теккерея.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника, есе, підготовка доповіді, реферат	[27-33]	2

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену / заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену / заліку, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Методи контролю результатів навчальної дисципліни студентів та рекомендації щодо їх оцінювання

Складові навчальної роботи	Максимальні бали за одне заняття (завдання)
1. Робота на лекціях	1
2. Усна відповідь, доповнення, робота в аудиторії	3
3. Виконання і захист практичних (лабораторних) робіт	5
4. Поточна контрольна робота	15
5. Презентація та захист індивідуальної роботи	20
6. Есе на задану тему	10

Розподіл балів, які отримують студенти під час вивчення дисципліни «Історія зарубіжної літератури (2 курс)»

Поточне тестування та самостійна робота																						Підсумковий контроль (залік)	Сума	
Змістовий модуль 1											Змістовий модуль 2													
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
2	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	3	2	2	3	2	3	40	100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

5. Рекомендована література

1. Английская литература от «Беовульфа» до наших дней. - СПб., 2002.
2. Англomовні письменники.— Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2010. — 464 с.
3. Андреев МЛ. Литература Италии: Темы и персонажи. М.: РГГУ, 2008. 415 с.
4. Дьяконова Н. Я. Из истории английской литературы. Статьи разных лет/ Составитель А. А. Чамеев.— СПб.: Алетейя, 2001. —192с.
5. Зарубіжна література в людинотворчому вимірі: Кн. для вчителя / І.К. Мойсеїв. — К.: Генеза, 2003. — 254 с.
6. Зарубіжна література: Дослідження та критичні статті / С.Д. Павличко; Ред.: Д. Наливайко Пер.: Д. Наливайко. — К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. — 559 с.
7. Зарубіжні письменники: Енцикл. довід.: У 2-х т. Т. 1.,2/ Ред.: Н. Михальська; Б. Щавурський. — Т.: Навч. кн. - Богдан, 2005. — 824 с.
8. Калюжная Л. С. Сто великих писателей. - М.: ВЕЧЕ, 2004. - 592 с.
9. Компаньон А. Демон теории. - М. 2001
10. Лотман Ю. М. История и типология русской культуры. СПб.: Искусство-СПб, 2002.
11. Луков В.А. История литературы. Зарубежная литература от истоков до наших дней. — М., 2003.
12. Пронин В.А. История немецкой литературы: Учеб. пособие. — М: Университетская книга; Логос, 2007. — 384 с.
13. Проскурникова Т.Б. Театр Франции. Судьбы и образы. -М., 2002.
14. Путеводитель по английской литературе. / Под ред. М. Дрэббл и Дж. Стрингер/Пер. с англ.: — М.: ОАО Издательство "Радуга", 2003. — 928 с.
15. Черноземова Е.Н. История английской литературы: Планы. Разработки. Материалы. Задания. - 2-е изд., испр. - М.: Флинта: Наука, 2000. - 240 с.
16. Энциклопедический словарь английской литературы XX века / отв. ред. А.П. Саруханян ; Ин-т мировой лит. им. А.М. Горького РАН. - М. : Наука, 2005. -541 с
17. Зарубіжна література. Від античності до початку XIX сторіччя: Іст.-естет. нарис: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Б.Б. Шалагінов; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.". - К., 2007. - 360 с
18. Лауреати нобелівської премії. 1901-2001. - К., 2001.
19. Зарубіжна література. Від античності до початку XIX сторіччя: Іст.-естет. нарис: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Б.Б. Шалагінов; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.". - К., 2007. - 360 с
20. Пинский Л.Е. Ренессанс. Барокко. Просвещение. - М, 2002.
21. Жирмунская Н.А. От барокко к романтизму. - СПб., 2001.
22. Зарубіжна література. Від античності до початку XIX сторіччя: Іст.-естет. нарис: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Б.Б. Шалагінов; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.". - К., 2007. - 360 с
23. История русской литературы XI-XIX вв. М., 2000.
24. Історія зарубіжної літератури XVII - XVIII ст.: навч. посіб. / Г.Й. Давиденко, М.О. Величко; Глухів. держ. пед. ун-т ім. С.М.Сергєєва-Ценського. - 2-ге вид., переробл. та доповн. - К.: Центр учб. л-ри, 2009. - 289 с.
25. Потемкина Л.Я. Пути развития французского романа в XVII веке. - Днепропетровск, 2001.
26. XVII век в диалогах эпох и культур. - СПб, - 2000.
27. Зенкин С.Н. Французский романтизм и идея культуры (аспекты проблемы Российск. гос. гуманит. ун-т, 2001. 144 с. История зарубежной литературы XIX века. Учебник / Под ред. Є.М.Апенко.-М.:ПБОЮЛ Захаров М.А.,2001.
28. История западноевропейской литературы. XIX век: Франция, Италия, Испания, Бельгия: Учеб. для вузов/Т.В. Соколова, А.И. Владимирова, З.И. Плавский и др.; Под ред. Т.В.Соколовой. — 2-е изд.— М.:Высш. шк.;2003 — 357с.
29. История западноевропейской литературы. XIX век: Англия: Учеб. пособие для студ. филол. фак. высш. учеб. заведений /Л. В. Сидорченко, И. И. Булова, А. А. Аствацатуров и др.; Под ред. Л. В. Сидорченко, И.И.Буровой. — СПб.: Филологический факультет СПбГУ; М.: Издательский центр «Академия», 2004. — 544 с.
30. История зарубежной литературы: Западноевропейский и американский романтизм: Учебник / Под ред. Г.Н.Храповицкой.-М.: Флинта: Наука, 2002.
31. Наливайко Д. С., Шахова К. О. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба

- романтизму : Підручник.-Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2001.
32. Храповицкая Г.Н., Коровин А.В. История зарубежной литературы: Западноевропейский и американский романтизм: Учебник / Под ред. Г.Н. Храповицкой. — М.: Флинта: Наука, 2002. — 408
 33. Храповицкая Г.Н., Солодуб Ю.П. История зарубежной литературы: Западноевропейский и американский реализм (1830—1860-е гг.): Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Г. Н.Храповицкая, Ю. П. Солодуб. — М.: Издательский центр «Академия», 2005. - 384 с.
 34. Шахова К. Література Сполучених Штатів Америки ХІХ ст. // Зарубіжна література. - 2004.- 6-7, лют. - С.36-39.